

Vergi Yasalarındaki Düzenlemelerin Sanayicilere Etkisi (1)

2021 yılında ve 2022 yılında yapılan bir kısım düzenlemelerin sanayicilere etkilerini içeren bu köşe yazısı iki bölümden oluşacaktır. Söz konusu düzenlemelerin bir kısmı vergi planlaması aracı olarak katkı sağlarken bir kısmı bir kısmı dijital dönüşümle vergi mükelleflerine vergi uygulamalarında kolaylık sağlayacaktır.

1- Mükelleflere yüzde 5 Gönüllü Uyum İndirimi: İndirimin hesaplanacağı beyannamenin ait olduğu yıl ile önceki iki yılda ikmalen veya re'sen yapılmış bir tarhiyatın bulunmaması" koşulu yapılan tarhiyatın kesinleşmiş olmasına bağlandı. Dolayısıyla, yapılan tarhiyatın indirimden yararlandıktan sonra kesinleşmesi durumunda, yararlanılan indirim mükelleften geri alınmayacak. Ayrıca bu koşul, maddede sayılan vergi beyannameleri (yıllık gelir ve kurumlar vergisi, geçici vergi, muhtasar, muhtasar ve prim hizmet, kdv ve ötv beyannameleri) ile sınırlandırıldı. Kesinleşen tarhiyatın indirim tutar sınırının (2021 yılı için 1.5 milyon TL) %1'inden az olması durumunda indirim koşulları ihlal edilmiş sayılmayacak.

2- Hisse Senetlerinin Değerlemesinde Kullanılan Alış Bedeli Ölçütü kanundaki değerlendirme ölçütleri arasına eklendi. Sekiz değerlendirme ölçütü dokuza çıktı.

3- Yeniden Değerleme Uygulamasına Devam: Enflasyon düzeltilmesi sonrasında kaldırılan ve iki kez geçici maddelerle yapılmasına müsaade edilen yeniden değerlendirme uygulaması kalıcı hale getirildi. enflasyon düzeltilmesi yapma şartlarının gerçekleşmediği hesap dönemlerinin sonu itibarıyla bilançolarına dahil bulunan amortismanla tabi iktisadi kıymetlerini ve bunlar üzerinden ayrılmış olup bilançolarının pasifinde gösterilen amortismanları, kanunla belirlenen şartlar doğrultusunda yeniden değerleyebilecek. Yeniden değerlendirilmiş tutar üzerinden %2 vergi ödemesi halen yürürlükte.

4- Amortisman Ayırmada Yeni Yaklaşım: İsteyen mükelleflere aktifte yeni kaydedilecek varlıklar için

binek otomobiller hariç her yıl aktifte kalınan gün sayısına göre amortisman ayırabilme imkanı getirildi. Faydalı ömürlerden kısa olmamak üzere amortisman süresini, her yıl aynı olmak şartıyla, serbestçe belirleyebilecekler. Ancak bu süre Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın belirlediği sürenin iki katını ve 50 yılı aşamayacak. Mükellefler yıl veya gün esaslı bakımından yaptıkları seçimi değiştiremeyecek.

- VUK'un geçici 30. maddesinde düzenlenen yeni makine ve teçhizat için Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından belirlenen faydalı ömür süresinin yarısının (dolayısıyla amortisman oranının iki katı) dikkate alınabilmesi uygulanması 31.12.2023 tarihine kadar uzatıldı.

- Yenileme Fonu Süresi 1yıl Uzatıldı: Uygulamada uygulanacak süre ile ilgili tereddütlü hususlar giderildi. Buna göre, satılan iktisadi kıymete benzer mahiyette bir iktisadi kıymet alınması durumunda da yenileme fonu uygulamasından yararlanılabilecek. Satıştan elde edilen karın pasifte geçici bir hesapta tutulma süresi olan üç yıllık süre, satışın yapıldığı tarihi takip eden yılın başından itibaren başlayacak. Bu süre içerisinde Pasifte geçici bir hesapta tutulan kâr, satışı yapılan iktisadi kıymetin yerine iktisap edilen yeni kıymetlerin amortisman ayrılabilir tutarından fazla ise bu fazlalık, satışın yapıldığı yılı takip eden üçüncü takvim yılının kâr ve zarar hesabına eklenecek.

- Nakdi Sermaye Artırımında Vergi Avantajı: Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 10. maddesi kapsamında nakit sermaye artırımını teşvikinde %50 olarak uygulanan faiz indirimi oranı, sermaye ödemesinin yurtdışından getirilen nakitle karşılanması halinde %75 olarak uygulanacak.

Prof. Dr. Keramettin TEZCAN
Mali Hukuk Öğretim Üyesi
Bölge Mali-Mevzuat Danışmanı